

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken Május 30-dik napján, 1817-dik esztendőben.

Frantzia Ország.

Lilleben. Aprilis 24-dikén este rútlármának kellett a' theatromon történni, minthogy annak a' katona osztálynak Kommandánsa, melynek *Lille* a' közép-tanyája, ilyen katonaparantsolatot intézett Aprilis 25-dikén az ott lévő tisztikarhoz: —

„Minthogy a' *Lillei* örzősereghez tartozó tiszt urak, azon parantsolat mellett is, mellyet én ő eleikbe szaltam, 's azon köszönet-tétel mellett is, mellyet én, az ő előbbeni magokviseltekért, hozzájuk intéztem vala, tegnap a' theatromon lármát csinálni, valami theatromi környűllállásban pártoskodásra való alkalmatosságot keresni, 's a' közönség ellen kardot rántani hátorokdtek: erre nézvé ezen négy seregeknek (Legióknak) Oberstereik, tovább való rendelésig fogsóra tétetnek; különösen pedig a' *Vendéi* Vadász Regementnek Oberstere, a' melly Regementből a' tisztikar majd mind a' theatromon voltak, és sok altisztjeik által segítettvén, minden politziai vizsgálódások szerént a' láрма gerjesztői voltak, szoros fogságban fog tartatni mind addig, mig eránta a' Hadiminister rendelései, az ezen történetet illető jelentéshez képeest, meg nem érkeznek. *Charettei* úr, *Vendéi* Vadász Regementbéli Svadronyos-kommandáns, szoros fogságot fog egy hónapig szenvedni, azért, hogy a' theatrom épületében, a' Király Hadnagya parantsolatjának magát ellene szegezte, 's ez által az alattal-

vőknek, nagy büntetést érdemlő példát mutatott. Az említett négy Legióknak Kapitányaik, mind addig fogságban fognak ülni, míg azon Regementjeikbéli tisztiket, kik a' theatromban voltak, 's nevezetesen a' kik kardot vontak, meg nem nevezik. A' Király Hadnagya bizattatik, hogy ezt a' legkülönösebben *Lille* városát illető parantsolatot végre hajtsa, melynek egyik mássa a' Prefektushoz, másika pedig az itt lévő seregek Kommandásához is megküldtetnek, annak bizonyosságára, hogy melly igen ohajtsák a' katona Kommandánsok, hogy minden mázdulásokat elnyomni 's annak okozóikat megfenyíteni lehessen, a' melly mozdulások a' közönséges tsendességet, melynek fenntartását ők a' magok első kötelességeknak esmerik lenni, tsak legkisebbnyire is megzavarhátnak: —

„*Marquis Jumilhac*, Genéral-Lajtnánt 's a' 16-dik Osztálynak Kommandánsa.

Cardinális *Maury* Romában Május 11-dikére viradó éjjel meghalálozott. Ő egy volt a' Frantzia revolúziós időbéli nevezetes emberek közzül. A' neve sokszor fennforgott az újságlevelekben. Élete historiájának itt következő rövid leírása, sok Olvasóinknak nem fog unalmas lenni: —

„*Maury* Siffrein János, 1746-ban született, Valérában. Papságra neveltetvén, 's prédikálásbéli ékes szollása által már a' revolúzió előtt nagy hírt nevet szerez-

vén-magának, Kir. Udvari pappá, *Lyo-ni* Priorrá, *Fernadai* Apátur Urrá, 's a' Frantzia Akademia' tagjává nevezetett. Meg is mutatta a' Királyi Udvar eránt való háládatosságát, minlhogy idővel egész bátorsággal 's minden-kütelhető ékes szolásslal oltalmazta a' thrónust. Még a' Közönséges Rendek' fennállásának idejében a' *Peronnei* papság által a' nevezett Rendek' gyűlésébe Követnek rendeltetett, a' hol az Országlószék ellen a' maga fejét felemelgető Ellenkezésnek egygyik rettenetes ellensége volt. Fogságot is szenvedett néhány ízben, 's élete is veszedelemben forgott, de semmi meg nem gyengithette a' Király, a' thrónus, a' nemeség, 's a' nemesi 's papi rend eránt viseltető hűségben. Az 1892-dik esztendőben a' Nemzeti Gyűlésnek eloszlattatása után, a' Frantzia revolúciónak folyamata miatt megboszszankodván, Frantziaországot oda hagyta, 's Romába vette útját, a' hol barátságosan fogadtatott, a' Pápatól Püspöki titulust kapott, 's még azon esztendőben mint Apostoli Nuntzius a' Ferentz Császár koronáztatására Frankofurtumba küldtetett, nem soká azután *Neccai* Püspökké, 's az 1794-dik esztendőben Cardinalissá nevezetett. A' Frantzia revolúciónak zivatáros folyta alatt, melybe az ő rokonai többire majd mind vesztő helyen végeztek életjeket, Püspök *Matry* állandóul Romában maradt, pásztori hivatalával 's a' tudományokkal foglalatoskodott, egyszersmind minden pásztori leveleiben 's hirdetésében a' revolúciónak undokságától való irtózását nyilvánosságosan kifejezte, 's a' *Bourboni* familia eránt állandó hajlandóságot 's hűséget bizonyított. Mind ez ideig characterének változhatatlanságát is megtartván, erre nézve mindenektől tiszteltetett, még azoktól is, a' kik külömben véle nem egyforma gondolattal bírtak. Hanem mint másokra sokakra úgy ő reá nézve el kellett végezetre jöni a' kísértet 's megbaltás órá-

jának, melynek tovább ellent nem állhatta. Midőn látta volna, hogy *Bonaparte* 1804-ben a' Császári méltóságot felvette, már ekkor *Maurycy* is megmenthetetlennek lenni tartotta a' Bourbonok' ügyit, 's ő is a' hőltességgel megegygyezőnek lenni gondolta azt, hogy magát a' Császári méltóságnak 's országlásnak, melyet már a' Frantzia nemzet 's majd minden Európai Hatalmasságok megesmertek vala, alája adja. Az ő Monarkhiai principiumai 's az a' reménség, hogy az ingadozó Szentegyháznak talám hasznára lehet, talám menthetik is őtet bizonyos részben; de meglehet, hogy az ő tiszteletlen való kapása oly gondolatot is gerjesztett elméjében, hogy ezen az úton talám majd a' légfelsőbb Egyházi méltóság' poltzára fog lépni. Egy szóval elég az a' dologhoz, hogy Napoleon Császárhoz egy nagyon betsületes levelet írván, neki, mint Frantzia, hódolást ajánlott, 's egy ily embernek hódolási lehotsátkozása Napoleon előtt szükségesképpen kedves dolog lévén, ő Püspök *Maurycy* két kézzel 's kiterjesztett karokkal fogadta, midőn ez a' Pápat, 1804-ben, Párisba elkísérte, a' mely esztendőben a' Császári koronázás papi pompáiban assistált is; 's az 1808-dik esztendőben Párisi Érsekké nevezetett, a' mely szempillantattól fogva Urának leghűségesebb szolgájává lévén, minden pásztori levelei 's beszédjei a' Napoleon rendeléseinek való engedelmisséget predikáltak, 's minden Napoleonhoz intézett beszédei, 's írásai tele voltak mind azokkal a' hizekedésekkel, mellyek Frantziaországban a' Császárság utolsó esztendei alatt tsupa egyvalóságos tudománnyá lettek vala, a' melynek következesei az 1814-ben előfordult változások' alkalmatosságával kedvesek természetszerént nem lehettek, a' minlhogy ő telyességgel be sem is kaphatott XVIII-dik Lajoshoz, sőt végre a' Párisi Érseki épületet is, minden ellenkező iparkodása mellett, oda hagyni kéntelenítte-

tett. Erseknek sem akarta megcsesmerni a Káplalon, azért, minthogy a *Concordata* tartása szerint nem volt a Pápától ahhoz kívánlató levele (Brevéje). Hogy erre szert tehessen Romába vette útját, de itt is oly hidegen fogadtatott, hogy az első alkalmatossággal még csak audienziát sem nyerhetett a Sz. Atyánál, melyre nézve ekkor Romát oda is hagyta, hanem oda ismét vissza térvén, már ekkor valamitkével engedelmesebben fogadtatott a Pápa által, 's végezetre, tselekedeteinek megbánása 's kevés Egyházi fenytéktartás után, botosánatot nyert a fő Pásztorol, a' melly időtől fográst semmi emlékezet nem tétetett felölle a' világ' piaztán egész mostanig, midőn a' halál ötét, az ő munkás és híres 's nevezetes életének 71-dik esztendejében, a' világból kiszolitá.

Nagy Britannia.

Azt írja a' *Londoni Kurir*, hogy általában nem igaz a' mit a' *Morning-Chronicle* írt, hogy a' *Spanyol* seregek Portugalliának határaitra már bementek és *Almeidát* elfoglalták volna.

Ugyantsak *Londoni* újságokban olvassuk: hogy Gen. *Martin*, Jan. 20-dikán Mendozából *Chilinek* elfoglalására útnak indult; hogy a' Déli Amerikai egygyesült Státusok Congressusa Tucumánban a' maga üléseit berekesztette, 's Buenos-Ayresbe teszi által; 's hogy a' Meksikói insurgensek az Amerikai egygyesült Státusok' új Elölülőjénél új próbát tettek, annak megnyerésére, hogy tőlök Követet fogadjon el, megigérvén néki, hogy a' két Státusok között lejendő határt az általa jóvaltató fundamentomok szerint intézik el.

Még jól emlékezhethetnek Olvasóink arra, hogy a' Portugallus Udvarnak Lisbónából Brasiliába lett elköltözése után bizonyos időmúlva jónak találta az Angliai Országlószék Canning urat Lisbónába Követnek küldeni, oly rendeléssel, hogy a'

Királyi Udvarnak Brasiliából oda lejendő visszajövetelét megvárván, folytassa ott a' követségi hivattal. *Canning* úr néhány esztendőt töltött Lisbónában: de az Udvar oda vissza nem jöven, végre Canning úr a' Lisbónai követségből visszahivattatott. A' Ministerelnök ezen tselekedetét a' vélek ellenkező rész hibásnak tartván, őket ezért Május' 6-dikán az alsó házban hevesen megtámadta. *Lambton* nevű tag terjesztette a' panaszt, mint szószolló, az alsó ház' eleibe, ilyen szókkal: —

„Jul. 18-dik nappján 1814-ben *Sydenham* úrhoz az akkori Lisbónai Követhez írván Lord *Castlereagh* azt adta néki tudtára a' Régens Princz' nevében, hogy a' volna az ő Kir. Hertzogsége kívánsága, hogy azontúl, minthogy már nem volna oly nagy költségre szükség, mint a' hadakozás alatt volt, 5000 font Sterlinge kből álló fizetéssel elégedjék meg a' Követ úr. —

„Nem soká ezen levélnek elküldése után (Jul. 30-dikán) *Canning* úr, oly szín alatt, hogy a' Portugallus Udvar Brasiliából visszaérkezvén, ennek az ő visszaérkezését szerentséltesse, mint fő rangú Követ, ezüst asztali készületre való 3380 — úti készületre való 1500 — és esztendőnként való fizetésül 14,000 font Sterlingekkel, *Lisbónába* rendeltetett. —

„Ez a' *Canning* úr' kineveztetése *Castlereaghnak* *Sydenham* úrhoz intéztelevelével ellenkezésben van; az akkori időnek politikai állapotja is, azt, teifységgel nem kívánta: következőképpen egyáltalában nem egyéb volt, hanem a' *Státus* pénzének tékozlása.“

Ezen erőssítésnek megmutatására summasan ezeket hozta elő *Lambton* úr: — „A' Ministerek, úgy mond, szükségesnek lenni tartották (1814-ben, nyáron) a' vélektartó részt, *Canning* úr és barátjai által megerössíteni; az ő megnyerésekre intéztelevelt lanátskozások azon nyáron Jul.

29-dik napján a' Ministerek' kívánsága szerint végződtek: ehez képest a' következett napon, *Canning* úrnak Lishonai Követte, 's barátjainak, úgymint *Huskisson* úrnak Erdők' fő Gondviselőjévé, 's *Wellesley Pole* úrnak Pénz' állapotja Igazgatójává lett neveztetéssek, az újság-levelekben kihirdettetett. Továbbá: tudjuk, hogy a' Brasiliai Udvarnál lévő Anglus Követ *Lord Strangford*, ugyan azon esztendő' Februáriusának 20-dikán oly jelentést tett vala *Rio-Janeiró*ból a' mi Udvarunkhoz, hogy a' Portugalliai (akkor) Régens Princz (a' mostani Király), hajlandó az Európába való visszatérésre; 's ismét azután, Junius' 21-dikén, hogy ő Királyi Hertzegsége, valamint Portugalliából Brasiliába evezett vala, úgy most Brasiliából Portugalliába is, Anglus hajós sereg oltalma alatt kíván vissza evezni. Az első jelentés Aprilis' 24-dikén, a' második Augustus' 26-dikén érkezett-meg Londonba. Sem az sem e' nem adhatott alkalmatosságot a' *Canning* úr' Lishonai Követté lett neveztetésére. Az első nem; azért, mert *Sydenham* úr' még azután későre erőssített-meg ugyan azon követségben kisebb fizetéssel; a' második sem mivelhogy *Canning* úr' annak megérkezése előtt már egy egész hónappal kineveztetett vala azon követségre. Ide járul, hogy a' Londonban lévő Portugallus Követ Gróf *Funchal* úr, soha semmit nem hallott asfelől, hogy az ő Udvara Brasiliából Portugalliába vissza térni szándékozna: tehát innét is kültetik, hogy nem ez adott alkalmatosságot a' *Canning* úr' Követté lett neveztetésére, hanem csak az, hogy a' Ministeri részre által álljon. Ő tehát (*Lambton*) méltán kívánhatja, hogy ezen ház megismerje azt, a' mit ő fellett, vagy előre hotsátott, úgymint, hogy a' *Canning* úr' követsége, telyességgel egy helybe nem hagyattatható tékozlás volt.

Lambton után fontos beszédek for-

dultak elő. — *Lord Castlereagh* kinyilatkozattatta, hogy ő kész ezen követségi kérdésre nézve a' feleletet vagy számadást az egész Ministeriumért egyedül magára venni. Igasságtalanságnak mondotta lenni azt, hogy a' *Sydenham*nak adatott fizetés, a' fő rangú Kövételre nézve is mértékül vétetessék. A' sem igaz, úgy mond, hogy *Canning* úrnak 14,000 font Sterling esztendői fizetése lett volna, mert csak 8000 volt. Fizetésének több része rendkívülváló pótlásokból állott. Az Angliai Régens Princz 1814-ben Aprilis' 2-dikán vette a' Portugalliai Régens Princztől az arról való tudósítást hogy Európába vissza jöni kíván: a' *Canning* úr' Követté lett határozatása pedig csak Aug. 6-dikán, 's valóságos kineveztetése Aug. 26-dikán történt, mikor már a' *L. Strangford* jelentése semmi kétséget fenn nem hagyott a' Portugallus Udvarnak Lisbonába lejendő visszajövétele eránt, 's a' mikor már egy Anglus hajós seregnek a' Portugallus Udvar után lejendő küldtetelése is meghatározottatott vala. Vagy talán azt gondolja a' nemes Orátor (*Lambton*) úr, hogy az Angliai Ministerek csak azért akartak volna egy egész hajós sereget az Atlanticus Oceanuson által eveztetni, hogy egy barátjuk Követté lett neveztetésének színt adjanak? Más Udvarok, pedig a' mellyeknek kevesebb összeköttetése van Portugalliával, mint nekünk, még költségesebb követségeket is tétettek ő hozzá. A' Frantzia Udvar *Luxemburg* Hertzegét küldötte el; az Orosz Császár másod rangú Követet küldött hozzá. Felettlőbb nagy politikálanság lett volna tőlünk hasonló figyelmességet nem bizonyítani eránta, holott ő, tulajdon Követet küldött hozzánk a' végre, hogy eránta mútatott szolgálatainkért való köszönetét kinyilatkoztassa. De ezt vetik talán ellenünk, hogy a' Princznek vissza érkezése után is megeshetett volna a' Követnek kineveztetése? — Mi erre azt feleljük, hogy, hát nem kellett

elegendő időt engednünk a' mi Követünknek arra, hogy a' Princznek fogadásához magát illendően hozzá készíthesse? A' mi jó barátunk (*Canning* úr), minekutánna ezen kinevezetetről tudósított voltna, csak *September* elején jöhetett-be Londonba; a' hajós sereg pedig, melynek a' Portugallus Udvarra haza kellett volna hozni, nem elébb, hanem csak *Oktober*-ben evezhetett-el, mellyet a' nem kedvező idő és ellenkező szelek okoztak."

Minister *L. Castlereagh* után *Burdett* állott fel azt akarván egy, mint a' Kurir megjegyzi, minden fundamentum nélkül való 's igen közönséges kifejezésekből álló beszéd által megmutatni, hogy ennek a' Lisbonai követségi poltznak teremtése, 's annak *Canning* úr által lett betöltetése, a' Ministereknek egy leg gyalázatosabb 's mótskosabb tselekedete volt volna, kik csak azért folyamodtak ezen, a' kintstárnak éppen oly káros, mint a' Státusnak 's a' Státus' valóságos oszlop embereinek betsületét megsértő eszközöz, hogy ebben a' házban magoknak egy új és hatalmas pártfogásra szert tehesenek.

Végre, minekutánna magokat az ellenkező résznek minden beszélteni kívánó tagjai kibeszéllették volna, felállott, néhány minútáig való halgatás után, maga *Canning* úr is, 's ekképpen beszélt: —

"Nem gondolom, úgy mond, hogy gyalázatot érdemlő vádoltatásra méltó legyenek azért, hogy a' magam' és a' Ministerek' mentségére való beszéddel addig várakozni kívántam, míg néhány tisztelt tagoknak beszédjeikből, mellyeket ellenem és a' Ministerek ellen intéztek, az ő vádjoknak egész kiterjedését megismerhessem: Három esztendőktől fogva való fenyegetődzések 's három hónapoktól fogva való készülétek után, egy számos phalanxot (tsatázásra kiállott sereget) szemlélek magam előtt, melynek tulajdonkép-

pen való czélzása ezen megtámadás által az, hogy megmutassa, hogy én nem vagyok alkalmas arra, hogy a' Státusnak tovább szolgáljak. De remélem, hogy elegendőképpen megnyugtató magyarázatokat fogok tenni minden ellenem intézetett vádoló pontokra. —

Először a' mondatik Ministereink ellen, hogy nem is hitték valóságosan azt, hogy a' Princz Európába visszatérni szándékozna; *másodszor*, hogy az én Lisbonába lett küldtetésem haszonnélkül való és szükségtelen költséget okozó lett volna. A' mi az *első* illeti, hogy t. i. ő és az Anglus Ministerek valósággal hitték azt, hogy a' Portugallus Princz valósággal visszatérni kívánnyon Brasiliából Európába, ennek elégséges bizonyosága csak az is, hogy mihelyest az ellenkezőről meggyőztettek, az ő Lisbonai követségének is azonnal vége szakadott és ő onnét visszahívatott. A' mi a' *másodikat* illeti, ez is éppen ily könnyen megmutathatik, hogy az, nem csak illendő, hanem szükséges is volt legyen. A' Portugallus Udvar már régen kívánta azt, hogy a' két Státusokat illető Diplomatikai tárgyak a' két Udvaroknál első rangú Követek által folytattassanak, 's a' mikor a' Portugallus Udvar Európát elhagyta, hogy Brasiliába mennyen, ekkor nyilvánossággal meghatározottat az Anglus és Portugallus Udvarok között, hogy a' tsendességnek helyreállása után első rangú Követeket küldjenek egymáshoz.

Azután leszállott *Canning* úr annak megmutatására is, hogy az a' költség, mellyet ő a' Státusnak Lisbonában okozott, teljességgel felyül nem haladta a' Parlamentum által egy kisebb rangú Követnek rendeltetett költséget. — Az után arra az ellenvetésre is felelt *Canning* úr, hogy illetlen tselekedet is volt legyen tőle az, hogy Minister *Castlereaght*ot, kívül régebben a' maga politikai gondolkodására nézve annyira ellenkezett, hogy

abból 1809-ben a *Walchereni* expedíziónak szerentsétlen kimenetele után *duellálás* következett köztök, valamely hivatal, vagy követséget elfogadott. —, Nintsen különösebb (ilyen szókkal mentette magát *Canning* úr ezen vádra nézve) annál, mind ezt az ellenvetést eme' padon (a' Ministerekkel ellenkezők padján) ülők között azoktól hallani, kik között tsak ketten sem ülnek egymásmellett olyanok, kik a' magok politikai gondolkodásokra nézve sokkal fontosabb módon ne ellenkezének egymással, miat ő a' maga nemes barátjával (*Minister Castlereágh*, kívül mint mondá duelláltak is) valaha ellenkezett. Mi fogna abból következni, ha a' Parlamentumnak ezen házában az afféle személyes megbántásokra való fokadás megengedtetne, a' melly még tsak magános társaságokban is meg nem szenvedtek? Igy olyan dolgokat láthatnánk idővel ezen házban, a' milyeneket a' *Palace-Jard* nevű piacon (a' Parlamentum épületének bemenetele előtt, a' hol ennekelötte *Hunt*, *Cobbet*, 's más hasonlók szóltak volt gyűléseket tartani), látni lehetett. Ha azt meggondolja az ember, hogy az alatt, mikor én külső dolgokra ügyelő Minister voltam, alattam egy *Marquis Wellesley* a' Spanyolországi, 's egy *Lord Pembroke* a' Bétsi Követséget felvállolhatták, nem lehet töllem is azt a' magam kissebbségéről való vallástételnek tartani, hogy, *Lord Castlereágh* külső dolgokra ügyelő Minister alatt, bár ha én éppen ezen Ministerséget már ennekelötte magam is viseltem, egy első rangú követséget elfogadtam."

Végezetre mind ezekután engedelmet kérvén *Canning* úr a' Parlamentumtól, hogy a' maga ügye által néki ily hosszvas alkalmatlanságot okozott; megköszönte hozzá mutatott figyelmetességét, 's a' következő kifejezésekkel rekesztette-be szavait: — „Ha, úgy mond, oly szerentsés lehetek, hogy beszédem által az ellenem-

intézetett vádat elháríthattam, boldognak tartom magamat, hogy hibába nem beszéltem: ellenben, ha célomat el nem érhettem, az az, ha ezen háznak tagjai megmaradnak abban a' vélekedésben, hogy az ellenem felhozott vádának fundamentuma van, úgy most történt utólszor, hogy a' Parlamentumhoz folyamodjak kedvező ítéletnek nyerhetésiért."

Utoljára még felköstek 's beszéltek ellene, *Brougham*, *Tierney*, és *Mac-kintos*, pártját fogták pedig, *Lord Milton*, 's *Abercromby* és *Gordon* urak. Az ülés és disputálás éjfélutánnig tartott, a' midőn voksolásra kerülvén a' dolog, a' Ministerek 's *Canning* úr voltak a' győzedelmesek. A' *Lambton* feltétele visszavetetelett. Ellene 270 voksok voltak, pártját pedig tsak 96-ton fogták.

Máj. 10-dik napján egy olyan új hajónak modelláját mutatta elő *Moir* nevű úr az Admirálisok Cancelláriájának tagjai előtt, a' melynek se' vitorlái, se' evező lapátjai, se' gőzalkotmánya nintsen, még is mégyen felfelé a' vizen.

Gallitzia és Lodoméria.

Ezen Országokra nézve ilyen Felsőges *Rescriptumot* méltóztatott ő Cs. K. Felsőge Titkos Tanácsos, *Báró Hauer* úr ő Excellenzijához, Szent István Magyar K. Rendje' kis keresztéséhez, 's az ott lévő Kormányshék' Elölülőjéhez küldeni: — „*Mi Első Ferentz*, isten' kegyelméből *Austria* Császára, Magyar, Cseh, *Lombardia*, 's *Velentze*, 's *Gallitzia* és *Lodoméria*' Királya etc, *Austriai Fő Hertzeg* etc. etc. Nemes, Kedves, Hűségesem! Minekutánna mi kegyelmesen jónak lenni találtuk, hogy a' mi Országainkban *Lodomériában* és *Gallitziában*, a' Ditsösséges Emlékezetű *Második József* Császár ő Felsőge által 1782-ben engedietett *Constitúcióhoz* képpeszt egy *Rendek*' *Constitúcióját*, a' most szükségeseknek talaltandó változásokkal, valóságos folyamatba hozzuk: ehezképpeszt a' mi ezt illető Felső-

ges határozásunkat és ezen Rendek' Constitúziójához közelébről tartozó intézete-
ket egy tulajdon Rescriptumunk által, a'
mi Hűségességekünknek kinyilatkoztattuk
's abban egyebek között azt is meghatá-
roztuk, hogy ezen Országokban a' Ren-
dek' gyűlése, regulázerént esztendőnként
egyszer, vagy ha a' környülállások kíván-
ni fogják többször is tartatassék, a' Ren-
deknek folyó (Currens) foglalatoságaira
nézve pedig a' négy féle Rendek' tagjaik
közzül egy Biztosság állittassék fel. Egy-
szersmind az úr' sok esztendőktől fogva va-
ló hűséges és buzgó szolgálatait 's azon
belátását és tapasztalásait, mellyeket az
úr olly sok alkalmatosságokban 's nevezetesen
ezen országokra nézve megbizonyít-
ott, tekintvén, valamint ezen Lodomé-
riai 's Gallitziai Rendjeinknek gyűléseik-
ben, úgy az ezeknek tagjaik közzül kine-
veztetendő Biztosságban is, az Elölülést
's a' foglalatosságoknak kormányozását,
az őrre bízni jónak találtuk, 's az úr eránt.
Császári és Királyi kegyelmességgel 's jó
indulattal maradunk. Költ a' mi fő és la-
ló városunkban Bétsben, Aprilis' tizen-
harmadikán, a' Kristus' születésének ezer
nyoltzszáz tizenhetedik 's Országlásunknak
huszonhatodik esztendejében. —

F e r e n t z.

Az ezen Felsőges Rescriptumban em-
lített Biztosság, a' következő Dietai Gyü-
lésen a' Rendek által választatik ki, az ahoz
tartozandó Titoknokkal 's Archiváriussal
egyetemben. — A' három elsőbb, tudni-
illik a' Papi, Magnási, és Nemési (Ritte-
ri) Rendek közzül mindenikből két-két, a'
Városok' Rendjéből pedig egy, egygyütt
hét, Deputatusok választatnak. — A' há-
rom első Rendek által választatott két-két

Deputatusok közzül az egygyik hat a' másik,
három esztendőre, a' Városoké hat eszten-
dőre választatik. — Az ő fizetések leszen: A'
Papi Rendből való két Deputatusok köz-
zül egynek egynek 1000 — a' Magnások
és Nemesek közzül valóknak, hasonlókép-
pen egynek egynek 2000, a' Városok' De-
putatusának pedig 900 forintja esztendőn-
ként. — A' három első Rendek' Deputá-
tusai közzül mindenik tsak ezen Rendek
közzé tartozó ember lehet. — A' Titok-
nok és Archivarius nem meghatározott
számú esztendőkre, hanem állandóul vá-
losztatnak: annak fizetése 2800, ennek
1000 forint leszen. Ezek bizonyoságot tar-
toznak mutatni, jó erköltsű magokvisele-
téről, tudományokról 's különösen ar-
rol, hogy a' mémet, lengyel, és deák
nyelvekben jártasok.

B é t s.

Már most bizonyos kütföből irhat-
juk, hogy Gróf *Buol-Schauenstein* úr
ő Excellenziaját, Frankofurtumban a' Né-
metországi Szövetség' Dietájánál lévő Cs.
Kir. Követet, a' Sz. István Kir. Rendje' nagy
keresztésévé nevezni, kegyelmesen mélt-
lítottatott ő Cs. K. Felsőge.

Ő Császári Királyi Felsőge kegyesen
méltóztatott *Tyrolisban és Vorarlberg-
ben* 8 Gymnasiumoknak felállittatását ren-
delni, mellyekben Vallásra, deák és gö-
rög nyelvekre, Poésisre, Rhetorikára,
Mathesisre, Természettudományára, Ter-
mészethistoriára, Földleírásra, 's a' vi-
lág' története' historiájára, tanittatnak
a' nevendékek. A' városok, mellyekben
ezen tanító székek felállittatnak, Innsbruck,
Feldkirch, Hall, Brixen, Botzen, Meran,
Trient, Roveredo.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Máj. 27-dik napján 330 — 28-dikán 332 $\frac{1}{2}$ — 29-dikén 330 $\frac{1}{2}$ forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Posoni, Budai, 's Pesti, Deák, Német 's Magyar újságokban ezeket olvassuk: —

Fejérvárt a' Mentő-himlő beoltásának kiterjesztésére a' Ns. Vármegye által egy különös Biztosság rendeltetett, 's ennek munkássága a' múlt esztendőben oly foganatos volt, hogy közel 8000 gyermek-be oltattatott be.

Posonban Máj. 11-dikén egy keves esső kezdvén esni, a' Könyörülő Barátok templomába a' menykö beütött, 's nemcsak a' tornyot, és orgonát megrontotta: hanem a' templomban is sok helyen a' vakolást leverte, és az oltáron a' gyertyatartókat feldűtötte. Egész városban retentő volt a' tsattanás és a' kénkö szag, úgy, hogy lúki azt gondolná, hogy házána'l ütött-le. Egy más menkö azon időben a' Gróf Eszterházy kertjében is, melly néha napján Gróf Aspermonté volt, a' kőbálvány képét feldöntötte.

T. T. Böhm Orvos Doctor Ur, a' Pesti Universitásnál az Orvosi Politianak és a' Törvényszékü Orvosi Tudományak Tanítója, kihirdette, hogy ő Pünkösztől fogva minden vasárnap 11 órától 12-ig, tanítást fog tartani *Német nyelven* arról, hogy, hogy lehessen az embernek életét véletlen veszedelmekben megmenteni, sőt a' holtnaklászókat is életre hozni.

Pesten az Orvosi karnak épületében a' folyó Május' 21-dikén hivataljába T. T. Haberle Károly Konstantin Ur, mint az Universitásnál a' Fűvész Tudományak, rendszerentvaló tanítója, beiktattatott. Ezen beiktatást T. T. Pfisterer András K. Tanácsos, Magyar Ország Fő Orvosa, és az Universitásnál az Orvosi Karnak Direktora, vitte végbe. Kinek ajánló beszéde az az u' Professor Ur rövideden felölt 's

felolvasott deák nyelven egy Értekezést a' Fűvész tudományak mostani virágzásáról, 's előbbi történeteiről. Ezen tudományos pompan a' tanulókon 's tanítókon kívül más nagy tekintetű Urak is számsan megjelentek.

A' Posoni deák újságfeveleknek egy legújabb czikkelyében azt olvassuk, hogy a' gabona földök az egész környéken legjobbat aratás eránt való reménységgel biztatják a' szántóvetőket. A' szőlőhegyek kevesebb gerezdeket ígérnek, de megsebetik, hogy annyival nagyobbak fognak lenni. A' hernyó némely kertekben egészen semmivé tette a' gyümölcsfák virágait. Kár, hogy mikor ideje volt, meg nem tisztították tölle a' fákat!

A' Bétsi Udvari Német újságban ezeket olvassuk Magyar Országrol: —

„Szegedi polgár 's borkészítőmester Adler, a' maga házában egy hált adván, az abból hejött 112 forintokat 's 50 krajtárokat az ott lévő örzösereg' ispotályahéli *reconvalescensek*' számára ajánlotta, különösebb ételekre és borra. — „A' Tolna vármegyében Apáron kvártélyozó, Lichtenstein Regementjebéli Vasas katonáknak, Jobaházai Döry Károly ur 150 forintot, Pertzel Adám ur 50 ft. és 5 akó bort, 's az Apári Pap T. Endrődy Pál ur 2 akó bort, ajándékoztak. — „Az ő Cs. K. Felsége' születése' napja' innepének alkalmatosságával, N. Bihar Vármegyei volt Fő Szolgabíró Miskoltzy István ur, a' Nagy Váradi katona ispotályban találtató *reconvalescensek* között való kiosztatás végett, 10 eszer bert ajándékozott. — Ezek a' hazafiai indulathal való adományok, a' Hadi Cancellaria által ő Felségének bejelentetnek, 's az adóknak az azokért való köszönet ezennel megtétetik.